

NYARALÁS UTÁN

Itt a nyár és sokan indulnak világot látni közelebbi, távolabbi országot kitűzve célul.

A mai kamera árak mellett az sem elérhetetlen, hogy felvétel készüljön a családról, ahogy kortyolgatja a pálmafa alatt kedvenc italát.

A digitális technika lévén ezek a felvételek kielégítő minőségűek lesznek akkor is, ha a család egyik tagja sem ért hozzá jobban, minthogy mely gombokat kell sorrendben megnyomni a kamerán. Már csak az lesz bosszantó, amikor elfelejtik kikapcsolni, vagy a remegő képtől tengeribeteg lesz a néző. Ezen nem kívánatos elemek kiküszöbölésére adnak lehetőséget a ma már szintén elérhető áron beszerezhető és nem is keveset tudó firewire kártyák, amik az anyag számítógépbe vitelénél játszanak fontos szerepet.

Több esetben mellékelik a szoftvert is (pl. Pinnacle). Tudásukban nem elhanyagolhatók, de hogy mit várhat tőle a felhasználó, aki először lát ilyet, azt most megpróbálom összefoglalni. Ebben az írásban 3 nagy cég igen elterjedt szoftvere közül keresem a nagy őt.

Petrovics Krisztián

Pinnacle studio 9

Elsősorban a cég kártyáihoz adják ezt a vágószoftvert, de érdemes rá figyelmet fordítani.

Mindenki számára egyértelmű rendben található a 3 fő funkció, így aki nem ért hozzá az is könnyen beletanulhat. A CAPTURE a videó anyagok bevitelére, az EDIT a szerkesztésre, a MAKE MOVIE az exportálásra szolgál.

Lehetőség van digitális kameráról, vagy analóg jelről bevinni az anyagot. 3 féle minőség közül lehet választani, a DV AVI a legjobb, a felvétel tömörítetlen marad, MPEG állítható minőségben, és a PREVIEW, ami egy igencsak butított képet ad, akkor használatos, ha kevés hely van a gépben, és a kész anyagot egy újra beírással lehet végül exportálni. Ezt házi körülmények közt nem ajánlom, hiszen fölösleges plusz munkával jár.

A CAPTURE kezelése egyszerű, egy videokamerát láthatunk a képernyőn, ezzel vezérelhető DV kábel (Firewire, IEE 1394) keresztül. Különleges beállítást nem igényel, ha a PC-nk sebessége megfelelő

Egyetlen videósáv áll rendelkezésre, ezért nem lehet vele blue-box felvételt kikulcsolni. Itt látszik, tényleg házi videósoknak készült. A timeline megjelenési módja változtatható, de a filmkocka-szerű megjelenítésnél vágó legyen a talpán aki tud dolgozni. Ezért a sokkal kezelhetőbb, áttekinthetőbb sávos megjelenítést érdemes használni. Attól függően, kinek mi a kényelmesebb, lehet úgy dolgozni, hogy a vágópontokat kijelölő ablakon keresztül nézzük a bevitt anyagot, de a timeline-ra is rátehetjük vágatlanul és rajta előre haladva vesszük ki azt, ami nem kell. Ez utóbbi akkor gyorsítja a folyamatot, ha a felvételek időrendjét nem kell cserélni. Az

INSERT gombbal vágható el a klip. A vágópontok közt a nyilakkal könnyen lépkedhetünk. Az áttünések igen változatosak, több oldalon keresztül az egyszerűtől a három dimenzióig találunk formákat. Ha megtetszett valamelyik, csak le kell húzni az anyagra, s a hosszát már itt lehet állítani. Sajnos egy jó része a bonyolultabbaknak csak a pro változatban működik. Az áttünéseket a program automatikusan rendereli, meg kell várni, amíg végez vele. A feliratozó a gépen található betűtípusokkal dolgozik, lehet képet alátenni, ki is kulcsolható egy szín és így logót tehetünk az anyag végére. A feliratnak nem muszáj állni, mehet oldalra, vagy rollba, mint a filmek végén. Amennyiben van rá időnk, el lehet játszani a beépített zenéhez igazodó automata vágással. Válasszunk zenét, tegyük az anyagot a timeline-ra vágatlanul, jelöljük meg a stílust, feliratszövegeket és mehet! Nagyon vicces dolgok jönnek ki belőle.

A beépített hangok, amelyek közt effekt, aláfestő zene is található, csak kiegészítésnek jó. Összesen három hangszáv áll rendelkezésre, az első a videóanyag eredeti hangja, a második a hangalámondás sávja, amit a hangkártyánk mikrofonbemenetén keresztül rögzíthetünk. A felvétel a lejátszóvonalka pillanatnyi helyétől indul. A harmadik sáv pedig a zene, amit importálhatunk a merevlemezzel vagy közvetlen cd-ről, akár részleteiben is. Ez a három sáv kevés, bár egy átlagos otthoni szerkesztésnél elég. Izgalmas lehetőség a STEREO-SURROUND választás. Utóbbinál megadhatjuk, hol szóljon a hang. Így valódi térhatás érhető el. Megváltoztatható a zenénk a trükkökkel, de nincs nagy választási lehetőség.

Közvetlenül a timeline-ról exportálhatjuk ki a kész anyagot DVD-re. Választható menükép a beépítettek közül, de ezek átalakíthatóak, és sajátot is készíthetünk. Ezt a videóanyag elé kell helyezni. Ekkor megkérdezi a program, hogy kijelölje-e a chaptereket? Ha nem akarunk minden egyes vágási pontot chapterként üdvözölni a nem válaszra kell kattintani. A „C” gomb ugyan kijelöli a chapterpont helyét, de nem lép tovább a következő fogadására, ezért egérrel még rögzíteni szükséges. Így pedig nem gyorsabb a folyamat, sőt nekem időnként kifejezetten nehezen fogadta el a beállítást. A mozgó menük használata sajnos csak NTSC módban lehetséges. A végére pedig a set retunnal a menübe való visszatérést adhatjuk meg. A preview ablak jobb sarkában levő DVD ikonnal meg is nézhető a kész lemez működőképessége.

Az elkészített anyagunkat kiírhatjuk szalagra, AVI-ba, Real Videó, Windows Média formába internethez, MPEG-be, vagy rögtön DVD-re. Megmutatja, mennyi az üres hely a lemezen, így a maximális adatsebesség érhető el a legjobb minőség érdekében. MPEG hanggal is növelni tudjuk a lehetséges hosszt. Ha nem akarjuk DVD-re menteni azonnal az anyagot, a merevlemezre is kérhetjük a kiírást, így később pl Neroval égethető ki.

Összességében egy könnyen kezelhető, jól áttekinthető, aránylag sokat tudó házi célra alkalmazható program. Az előző verzióhoz volt magyarítás, ehhez még nincs, de így is ki lehet igazodni benne. Vannak hasznos funkciói, pl a surround keverés és a DVD készítése, ami nagyon átgondolt, de van olyan, ami zavaró, például beírás folyamán alaphoz 10 másodpercenként tesz ki új ikont, ami teljesen felesleges, de ez följebb állítható. A gyorsbillentyűk hasznosak, de nem egyezik a kiosztás más programokéval, ezért külön meg kell tanulni. Sajnos volt köztük néhány funkció, ami nem az elvárt eredményt hozta. Ekkor még én is meglepődtem, pedig naponta

dolgozom ilyen programokkal. Csak a Pinnacle kártyáit ismeri fel, de anélkül is működik a progí, csak a capture nem.

Ulead Video Studio 9

E szoftver indításakor meg kell tennünk néhány lépést pl. 4:3, 16:9 közötti váltást. A DV to DVD WIZARD célja kameráról DVD készítése. A MOVIE WIZARD arra szolgál, ha gyorsított eljárásban szeretnénk DVD-re írni egy videófájlt. A videóanyag vágásához a VIDEO STUDIO EDITOR-t választjuk.

A szokásos analóg és DV kamerás lehetőségen kívül van még egy DVD lemezről történő importálás, amit MPEG fájlba alakít át. Minőségi kifogást nem találtam.

Automatikusan a timeline betöltése a mozikockákhoz hasonló módon történik. Így minden klip egy kocka, de mint már említettem nem áttekinthető a projekt.

A bal szélen található középső gombbal átállítható a sávonkénti módra.

Az editálás nincs nagy újdonság, bár itt ugyanaz az ablak vált a kész mű, vagyis a főkimenet és a nyersanyag montírozása közben. A videóablak jobb alján lévő gombbal kinagyítható a kép, de ekkor a szerkesztőléc eltűnik. Lényegében két videósáv áll rendelkezésre. Az egyik a videók összeállítására, a másik trükköknek lett kiképezve

(OVERLAY). Ez azt jelenti, hogy a második videósávra olyan részeket tehetünk, ami kiegészíti az elsőt. Rákucsolhatunk egy képet, lekicsinyíthetünk egy klipet illetve nyújthatjuk minden irányban. A képmezőt túllépni azonban nem lehet és figyelni kell, nehogy túl pixeles legyen az anyag. Ezzel sokkal több lehetőség nyílik meg a felhasználó előtt.

A klipre kattintva megjelenik a bal oldalon az az ablak, mely segítségével elforgathatjuk a képet, vagy visszafelé játszhatjuk le, belenyúlhatunk a színvilágba, 10-1000% közt változtathatunk a sebességen. De elmenthetünk állóképet is az anyagból, szétválaszthatjuk a képet a hangtól. A multi-trim funkciótól pedig elszállt a projektem....

A videó filterek között sok jó és érdekes van és állíthatóak is. Áttünésekből szintén bő a kínálat. Az egyszerűtől a háromdimenziósig minden alakzatot használhatunk. Ezek közül is átállítható néhány egy-két kattintással.

Felirat készítésénél van pár apró zavaró momentum, nehéz kiismerni a szerkesztés menetét. A videó ablakon kell kétszer kattintani. Tehetünk alá színes takarósávot (backdrop) forgathatjuk, igazíthatjuk, lehet áttetsző, kaphat bordert, árnyékot is. Szerkesztés közben az animációt engedélyezve le és felúszóvá tehetjük, vagy valamilyen trükkel jöhet be a képbe. Mikor kész, a kilépés nem teljesen logikusan, egy semleges helyre történő félrekattintással működik.

Minden fontos hangfájl beimportálható. Audio CD-ről közvetlenül is rippelhetünk.

Sebességét állíthatjuk, adhatunk hozzá szűrőt. Így például zajszűrést, normalizálást,

hangerő szabályozást, rezgést. Sajnos nem nagy a választék és nem is mind állítható, minőségileg változó eredményt hoztak.

Készíthetünk narrációt is.

Ha csak videó fájlba szeretnénk renderelni anyagunkat a Create Video File menüben lehetséges formátumok közül választhatunk.

Lehet MPEG 1-2, VCD, SVCD, DVD, DV, Real Video, WMV, WMV-HD. Utóbbi már a jövő korszak előfutára. A beállítások nem módosíthatóak, pedig ez illő lenne.

Hangexportálásnál MPA, WAV, WMA, RM formátumok lehetségesek, ezek viszont állíthatóak.

Készíthetünk DVD-t is anyagunkból, sőt ehhez még adhatunk más videófájlt is.

A Create disc (VCD, SVCD, DVD lehetséges.) menüpontban beállítható a chapterpontok helye, majd a menüzés következik. Nincs nagy választék a beépített képek közt, de készíthetünk saját menüt csak fantázia kell hozzá. Mozgó menüre is van lehetőség, és a kész DVD-t írás előtt megnézhetjük. Ha minden rendben van, mehet a lemez égetése!

Nagyon átgondolt sokat tud a program, kezelését meg kell azonban szokni, de ez néhány óra alatt megtörténik. Nem árt tudni az angol alapfogalmakat, amit egy ilyen szoftver használhat, segít a kiismerésében. Nincs hozzá magyarázás egyelőre. Itt még fellelhető a lépésenkénti vezetés, sőt tovább is bontották. Ezáltal könnyen elérhető bármely funkció. Az ablakok mérete nem állítható. Kellems dolog a projekt helyreállítása, ha megsérült valamitől, vagy lefagyott. Kicsit lassúnak találtam az egész szoftver működését. Ma már ritka, hogy kizárólag a néhány fő rendelkezéshez jár billentyűparancs. Ilyen pl. az undo, redo, mentés, törlés, play-stop, klipek közti ugrás. Stop állásban megváltozik a kép kontrasztja. Ennek ellenére mindent megtehetünk vele, amire házi körülmények között szükség lehet, sőt még egy kicsit többet is.

Adobe Premiere Pro

E szoftver már nem is kifejezetten amatőr videózásra készült, sokkal inkább professzionális, félprofi felhasználóknak. Abból is látszik, hogy itt már nincsenek egyszerűsítések, lépésenkénti vezetés. Ahogy haladtam a komolyabb szerkesztőprogramok felé, egyre nagyobb a memóriaigény is. A billentyűparancsok is itt a legteljesebbek, szinte mindenhez találunk egygombos elérést. A népszerű 6.5 változathoz képest sikerült mindent áthelyezni, ezért ezt újra meg kell tanulni, ami nem is olyan könnyű. A kezeléséhez már komolyan kell ismerni az angol fogalmakat árnyaltsága és összetettsége miatt, hogy mi mire való. Persze tanulható, mint minden, de némi előzetes tudásra van szükség, hogy ne érjen nagy meglepetés. Kapott új, modernebb grafikát is, szerintem nem jobb, mint a régi... Anno két mód volt választható a timeline megjelenítéséhez, a sávon belüli, vagy az A-B közötti vágás. Utóbbit nem találtam, pedig áttekinthetősége miatt szeretem, mert jól látszik, hol milyen klip, trükk, átúszás van. A funkciók ablakoként jelennek meg, bezárható amelyiket nem használjuk. Így külön van effekt ablak az áttűnésekhez, videó és

hangeffektekhez, amikből rengeteget tartalmaz. Egy olyan ablak is volt régen, amely a pillanatnyi helyzetünket mutatta a timeline-on, ez eltűnt. Vágásnál szinte korlátlan videó- és hangsáv áll rendelkezésre. Bármilyen elkészíthető vele, hiszen az Adobe úgy írja meg a Premiere-t évek óta, hogy minél tökéletesebben simuljon a rendszerhez.

Így, ha olyan kártya van a gépben, mely támogatja az Adobe-ot, akkor a realtime sávok is korlátlanok lehetnek. Új szolgáltatás az 5.1-es keverés, nagyon ki lett találva, jól használható. Sávonként megadhatjuk hol szóljon majd a házimozsi erősítőn a hang.

Sajnos azt továbbra sem javították ki, hogy bizonyos MPEG fájlok nem mennek leszámoltatás nélkül folyamatosan, csak töredezetten. Az AVI fájlokat szereti igazán, DV, DVCAM formátumhoz lett fejlesztve. A Premiere nem volt egy gyors program, de jó hír, hogy most sokat sikerült rajta gyorsítani.

Ha kész a videóanyagunk, az exportálás a file-export menün keresztül történik.

A MOVIE elsősorban a DV AVI-vá számolja össze a vágott filmet, de bmp, tga, tiff stb. szekvenciába is történhet. Be kell állítanunk, hogy a munkafelület, vagy teljes timeline kerüljön kimentésre. Ami szintén jó hír, hogy a 6.5-ös verzióban nem működött a szekvencia importálás, ez itt ki lett javítva.

Az ADOBE MEDIA ENCODER egy jól összeszedett segédprogram, a legjavát ez adja a kiírási lehetőségeknek. Vannak előre beállított paraméterek, használhatjuk ezeket, de mindent átállíthatunk a video és audio felírára kattintva.

Mpeg 1-2, VCD, SVCD, DVD, egy egyszerű fájl, Quick Time, Real Media, Windows Media közül választhatunk. A wmv9 kodekkel HD minőségben is exportálhatunk.

Az EXPORT TO DVD rész is új lehetőség, eddig ugyanis nem írt DVD-t a Premiere.

Menüt ugyan nem készíti a lemezhez, de loopolni, vagyis folyamatos lejátszásúvá tenni lehet.

A chapter pontok a timeline-on elhelyezett markerek lesznek.

Minőségét állíthatjuk ugyanúgy, mint a média encoderben. Ne felejtsük el itt is beállítani a work area módot, különben lényegesen hosszabb lesz az anyag a fölöslegesen hozzáadott feketétől.

A Premiere Pro nagyon jól használható, kiváló minőségű és leginkább nem házi célokra készült. Ez kezelésében, funkcióiban és tudásában is látszik. Kezelhetősége talán pont ezért sem a legkönnyebb, aki használta a 6.5-ös verziót, annak különösen nehéz átszokni rá. Ez persze ne legyen senkinek visszatartó, mert megtanulható a működtetése.

Összegzés

Attól függően, ki mennyire szeretne belemerülni a montírozásba, választhat a programok közül. A Pinnacle Studio 9 kifejezetten amatőr célú, ezért a kezelhetősége és áttekinthetősége ennek a legjobb. A Ulead Studio 9 már bonyolultabb, de még könnyen áttekinthető és gyorsan megtanulható. A Premiere Pro már kifejezetten nagy odafigyelést igényel, és tudni kell mi miért van a szoftverben. A fő angol szavakat mindegyik esetében tudni kell, de a bonyolultabbak felé haladva, egyre többet, és jobban kell ismerni. Természetesen megtanulható, mint minden. Tudást tekintve nem ennyire egyértelmű az előnye egyiknek sem, hiszen mérlegelni kell mire van szüksége a felhasználónak. Nálam a Premiere Pro a befutó, de fej-fej mellett a Ulead Video Studio 9-cel.

megjelent: DVDCenter magazin

For more information / További információ és kapcsolat:

06-70-205-41-25 www.chrisfilm.hu

ChrisFilm Digital Video Studio